

spøge med sine Bølgere eller have dem til Bedste med Historier. Til at tro det har jeg alt for megen Agtelse for den Mand.

Krigsministeren (Bahnsen): Jeg vil blot bemærke, at naar det ærede Medlem kaldte det en ny Tanke, er det ikke rigtigt. Det er en gammel Tanke. Jeg skal fortælle det ærede Medlem, at Forsøget har været gjort overfor Benedig 1849. Men Tanken er dog ikke bleven udviklet saa forfærdelig meget siden den Tid.

Wederfinch-Madsen: Det er kun en ganske liden Bemærkning, jeg vil gjøre til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (C. W. Nyholm), som bemærkede, at Befæstningsagen støttedes haade af Høire- og Venstremænd. Jeg tror ikke, det er ganske korrekt. Jeg tror ikke, der gives nogen virkelig Venstremænd, som støtter Kjøbenhavns Befæstning eller det Forslag, som er fremlagt af dette Ministerium. Net, denne Befæstningsplan er dødsdømt af Flertallet af den danske Bølgerebefolkning, og jeg tror trostigt at turde udtale, at jaalænge den almindelige Bølgere her i Landet har Noget at betyde, vil der aldrig kunne være Tale om at befæste Kjøbenhavn. Da den høitærede Krigsminister har lagt saa megen Vægt paa Sagkundskaben, saa vil jeg udtale som min Mening, at dette slet ikke kan komme i Betragtning her. For saa vidt der er Tale om at manøvrere med Krigsskibe eller om, hvorledes man skal lede et Armeekorps i aaben Mark, saa kan Sagkundskaben komme i Betragtning, men naar der er Tale om, hvorvidt man overhovedet skal have Fæstninger eller ikke, om man har Raad dertil eller ikke, saa er dette et Spørgsmaal, som enhver Bølgere i Landet ikke blot har en Ret, men tillige en Pligt til at danne sig en begrundet Mening om.

Woinvad: Det staar for mig som ønskeligt, at man tog dette Forslag under nærmere Behandling; for det Første kommer det jo ikke alene i Regjeringens Navn, men ogsaa i Landsthingets Navn, det er altsaa to af de Statsmagter, som komme i Betragtning, og lige overfor dem forekommer det mig høfligt, om man tog det under Behandling. Dernæst har ogsaa Lovforslaget modtaget en væsentlig Forbedring. Det oprindelige Forslag, saaledes som det var forelagt, gik ud paa, at der skulde anvendes 7 Millioner Kr. paa at befæste Helgenæs. Denne Tanke om at befæste Helgenæs kan jeg kun finde høist uforstandig, selv om den kommer fra alle sagkyndige Militære til Høje. Det

er jo nemlig at indespærre de Tropper, der befinde sig der, de kunne ikke gjøre Landet Gavn ved at bryde ud og forurolige Fjenden; de kunne ikke komme derfra, da det jo er let for Fjenden, hvis han er stærkest til Søs, at bevogte Stedet, og Helgenæs har jo ikke saa overordentlig stor Betydning, at der bør anvendes noget Overordentligt for at bevogte dette Sted. Derfor forekommer det mig at være en stor Forbedring, at Helgenæs er opgivet, og jeg haaber, at den høitærede Krigsminister ikke alene vil opgive det foreløbig, men for bestandig. Jeg tilstaar, at det, at Helgenæs var optaget i det oprindelige Forslag, har svækket ikke saa lidt min Tillid til de Sagkyndige og til den høitagtede Ministers Dom i denne Henseende. Søvrigt kan jeg være meget enig i, hvad den høitærede Krigsminister bemærkede, at vi, der sidde her, ikke ere saadanne Sagkyndige — snart skal man yttre sig om det One og snart om det Andet — men derfor er det netop, at hvor der er lovgivende Forsamlinger, er der tillige indført et Supplement til disses Mangel paa Sagkundskab, nemlig Tillidsforholdet mellem Ministeriet og Thinget. Det er Tillidsforholdet, der raader Bod paa den manglende Sagkundskab, det er en af de Grunde, hvorpaa de parlamentariske Ideer udvikle sig. Jeg skal kun ende med at sige, at naar man bringer en Sag frem uden at kunne føre den igjennem, saa stader man i høi Grad den Sag, man vil støtte og fremme, thi man faar mange Mennecker, der maaste dog ellers støde ligegyldige overfor den, til at sætte sig fast i en fjendtlig Stilling mod den. Der er ikke noget Stadeligere end i urette Tid at komme med et Forslag, og urette Tid er, naar man ikke kan sætte det igjennem. Jeg har undret mig over, at den høitærede Krigsminister har troet under de nærværende Forhold at kunne sætte denne Sag igjennem.

Leth: Det, der nærmest bevægede mig til at begjære Ordet, var en Yttring fra det ærede Medlem fra Frederiksberg (C. W. Nyholm), ved hvilken han forudsatte, at Udskillinge, og ikke Saa — saaledes forstod jeg hans Yttring — der høre til dette Things Flertal, maatte slaa af paa deres Overbevisning for at kunne stemme for den foreslaaede Dagsorden. Jeg ønsker for min Person at forstikke, at det ikke i mindste Maade er Tilfældet, at jeg behøver at slaa af paa min Overbevisning for at stemme for denne Dagsorden. Vi have af en tidligere Krigsminister — General Rauffmann — set og læst den Yttring, at for Kjøbenhavn vilde Hvens Befæstning i hvert Fald være en Ulykke. Efter